

Brussel, 5 mei 2026
(OR. en)

8756/26

AGRI 329
ENV 433

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen in de EU – Landbouwers ondersteunen en inzetten op veerkrachtige voedselsystemen - Gedachtewisseling

Met het oog op de zitting van de Raad Landbouw en Visserij op 26 mei 2026 vinden de delegaties in de bijlage een achtergronddocument over het in hoofde genoemde onderwerp.

Beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen in de EU – Landbouwers ondersteunen en inzetten op veerkrachtige voedselsystemen

Naar aanleiding van de COVID-19-pandemie, de energiecrisis en de Russische invasie van Oekraïne heeft de Commissie in november 2022 een mededeling aangenomen getiteld “Waarborgen van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen”¹. De mededeling bevatte een aantal maatregelen om de herkomst van ingevoerde meststoffen in de EU te diversifiëren, de productie van meststoffen in de EU te ondersteunen, de productie en het gebruik van alternatieven voor kunstmest te vergemakkelijken en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen bij de productie van meststoffen te bevorderen. Tijdens de zitting van de Raad Landbouw en Visserij van november 2022 toonden de delegaties zich over het algemeen ingenomen met de mededeling, en verzochten zij de Commissie om verdere acties en initiatieven op dit gebied te onderzoeken.

De huidige situatie in het Midden-Oosten heeft de urgentie vergroot om te reageren op uitdagingen die voortvloeien uit de energieafhankelijkheid van de EU en de aanhoudende verstoringen van de mondiale leveringsketens, die aanzienlijke druk uitoefenen op de voedselproductie van de EU en de productiekosten, het inkomen van landbouwers en de voedselprijzen in de hele Unie. In de recente mededeling van de Commissie “AccelerateEU - Energie-unie: betaalbare en veilige energie door versnelde actie”² wordt benadrukt dat er dringend meer maatregelen moeten worden genomen voor meer autonomie en een grotere productie van schone energie in de EU en minder afhankelijkheid van externe niet-hernieuwbare energiebronnen. De stijgende energiekosten beperken de productiecapaciteit voor kunstmest in de EU omdat de meststoffenindustrie in de EU afhankelijk is van dure energie. Tegelijkertijd lopen de kosten van ingevoerde meststoffen op door de huidige hoge prijzen en verstoringen van de leveringsketen, waardoor de situatie verder verergert. De huidige situatie toont aan dat de markten voor meststoffen kwetsbaar blijven.

¹ Doc. ST 14613/1/22 REV 1.

² Doc. ST 8482/26 + ADD 1.

Om deze redenen staan de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen weer op de agenda van het landbouwbeleid. In het licht van de komende mededeling over een actieplan inzake meststoffen is het des te belangrijker dat er vooruitgang wordt geboekt op korte, middellange en lange termijn om de strategische autonomie van de EU bij het gebruik van meststoffen te verbeteren. Dergelijke maatregelen moeten erop gericht zijn landbouwers te ondersteunen, veerkrachtige voedselsystemen te bevorderen en de betaalbaarheid van voedsel voor consumenten te waarborgen. In dit verband verzoekt het voorzitterschap de ministers om na te denken over de volgende vragen:

- Zijn de in de mededeling van 2022 aanbevolen maatregelen om de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen te waarborgen nog steeds geschikt? Welke aanvullende of alternatieve maatregelen acht u noodzakelijk om de uitdagingen op de korte, middellange en lange termijn aan te pakken in het licht van de huidige geopolitieke en lokale beperkingen?
- Hoe kunnen we de weerbaarheid en het concurrentievermogen van de landbouwsector en de voedselsystemen in de EU waarborgen, rekening houdend met de extra uitdagingen in verband met meststofproductie, -gebruik en -voorraden in de EU?
